

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

9. september 2015*

Apellatsioonkaebus — Leping, millega antakse ühenduse rahalist abi teatavale meditsiinikoostöö valdkonna projektile — Komisjoni otsus nõuda tagasi osa tehtud ettemaksest — Tühistamishagi — Vastuvõetamatus

Kohtuasjas C-506/13 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 11. septembril 2013 esitatud apellatsioonkaebus,

Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirurgiko Kentro AE, asukoht Ateena (Kreeka), esindaja: *dikigoros* E. Tzannini,

apellatsioonkaebuse esitaja,

teine menetlusosaline:

Euroopa Komisjon, esindaja: S. Lejeune, keda abistab *dikigoros* E. Petritsi, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

kostja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president A. Tizzano, kohtunikud S. Rodin, A. Borg Barthet, M. Berger ja F. Biltgen (ettekandja),

kohtujurist: P. Cruz Villalón,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

olles 24. veebruari 2015. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: kreeka.

otsuse

- 1 Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirurgiko Kentro AE (edaspidi „Lito”) palub apellatsioonikaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu otsuse Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirurgiko Kentro vs. komisjon (T-552/11, EU:T:2013:349, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus”), millega kohus esiteks jättis läbi vaatamata tühistamishagi, mille apellant oli esitanud Euroopa Komisjoni 9. septembri 2011. aasta võlatega peale 83 001,09 euro tagasinõudmiseks, mis maksti meditsiinihoolduse valdkonna teatavale projektile antud ühenduse rahalise abi raames (edaspidi „võlatega”), ja teiseks rahuldada nimetatud institutsiooni vastuhagi, millega paluti Litolt see summa koos viivisega välja mõista.

Vaidluse taust

- 2 Vaidluse tausta on vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–8 kirjeldatud järgmiselt:
  - „1. Hageja [Lito] on sünnitusmaja, mille tegevusvaldkonnad on sünnitusabi, günekoloogia ja kirurgia. Ta kuulub konsortsiumisse, mis sõlmis 12. mail 2004 [komisjoniga] lepingu C510743 teatava projekti kohta, mille nimi on „Ward In Hand” (edaspidi „WIH-projekt”) ning mida komisjon kohustus osamakseid tasudes rahaliselt toetama (edaspidi „leping”). WIH-projekt algas 1. mail 2004 ja lõppes 31. jaanuaril 2006. Projekti [...] raames maksis komisjon hagejale Euroopa Liidu rahalist abi kokku summas 99 349,50 eurot.
  - 2 Lepingu artikli 5 lõike 1 kohaselt reguleerib lepingut Belgia õigus. Peale selle on artikli 5 lõike 2 kohaselt Üldkohus ja apellatsioonikaebuse esitamise korral Euroopa Kohus ainupädevad lahendama ühelt poolt liidu ja teiselt poolt konsortsiumi liikmete vahelist vaidlust lepingu kehtivuse, kohaldamise või tõlgendamise üle.
  - 3 Komisjon teatas 29. aprilli 2009. aasta kirjas hagejale, et teda hakatakse WIH-projektis osalemise tõttu finantsauditi vormis kontrollima. Sellest kirjast nähtub, et hageja pidi kontrolli käigus muu hulgas esitama selle projektiga seotud töötajate tööajatabelid. Auditi käigus, mis viidi läbi 4.–6. augustini 2009, ei esitanud hageja nende töötajate tööajatabeleid, kellele makstud tasu hüvitamist ta taotles.
  - 4 Komisjon edastas 20. oktoobri 2009. aasta kirjaga hagejale auditoriaruande kavandi, milles oli välja toodud nõutavate tööajatabelite puudumine, ning palus tal esitada oma märkused. Hageja esitas 13. ja 16. novembri 2009. aasta kirjadega auditi tulemuste kohta oma märkused ja edastas WIH-projekti kallal töötamise kohta tööajatabelid. Komisjon märkis 23. detsembri 2009. aasta kirjas, millele oli lisatud lõplik auditoriaruanne, et ta jääb aruande kavandis esitatud järelduste juurde.
  - 5 Komisjon saatis 25. oktoobril 2010 hagejale sissenõudmismenetlusele eelneva teavituse, mille kohaselt tuleb tagasi maksta 93 778,90 euro suurune summa. Hageja palus 15. novembri 2010. aasta kirjas komisjonilt, et tema eelnevalt esitatud märkusi kaalutaks uuesti ja neid võetakse arvesse.
  - 6 Komisjon tunnistas 24. mai 2011. aasta kirjas, pärast hageja esitatud tõendite uurimist, vastuvõetavaks teatava töötaja, M. V., osalemise WIH-projektis ning nõustus arvestama töötunde, mille jooksul ta projekti kallal töötas [...], rõhutades samas, et sellekohased lepingust tulenevad nõuded ei olnud täidetud. Peale selle nõustus komisjon kaudsete kulude arvestamisega väärtuses 20% tunnustatud otsesest kuludest. Selle tulemusel vähenes tagasimaksmisele kuuluv summa 83 001,09 euron. Hageja esitas 17. veebruari 2011. aasta kirjaga oma märkused.

- 7 Kuna komisjon leidis, et hageja vastuses ei olnud esitatud ühtki uut tõendit muude töötajate WIH-projekti raames tehtud töötundide kohta, siis saatis ta hagejale 17. augusti 2011. aasta kirjas oma lõplikud märkused. Lõpuks edastas komisjon 16. septembril 2011 hagejale [võlateatise], milles palus tasuda 83 001,09 euro suurune summa 24. oktoobriks 2011 [...].
- 8 Komisjon tuletas 3. novembri 2011. aasta kirjas, mille hageja sai kätte 15. novembril 2011, hagejale nõuet meelde, rõhutades, et sellelt nõudelt arvestatakse aastas 5% intressi, mis vastab 11,37 eurole iga hilinemispäeva kohta, nii et 18. novembriks 2011 oli intressi kogunenud 284,25 eurot.”

Üldkohtule esitatud hagi ja vaidlustatud kohtuotsus

- 3 Lito esitas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 24. oktoobril 2011, ja palus võlateatise tühistada.
- 4 Komisjon esitas vastuses, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 13. jaanuaril 2012, vastuhagi, milles palus mõista Litolt välja osa WIH-projekti raames tasutud rahalisest abist ning viivise.
- 5 Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 17–31, et toimikus olevad tõendid ei anna alust järeldada, et vaidlusaluse võlateatisega tahetakse kaasa tuua siduvaid õiguslikke tagajärgi, mis väljuvad lepingust tulenevatest piiridest ning mis eeldavad, et asjaomane institutsioon täidab talle kui haldusorganile antud avaliku võimu volitusi. Seetõttu ei ole asjaomase võlateatise puhul tegemist aktiga, mille tühistamist saab ELTL artikli 263 alusel nõuda, ning seega jättis Üldkohus Lito esitatud tühistamishagi vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.
- 6 Üldkohus uuris vaidlustatud kohtuotsuse punktides 32–81 komisjoni vastuhagi, mis põhines väitel, et Lito on väidetavalt rikkunud oma lepingulisi kohustusi, eelkõige seda, mis on ette nähtud lepingu üldtingimuste artikli 14 lõike 1 punktis a ning mis puudutab WIH-projektiga seotud töötajate tööajatablete täitmist ja töötundide kinnitamist. Üldkohus asus analüüsi lõpus seisukohale, et see nõue on põhjendatud.
- 7 Seetõttu mõistis ta Litolt komisjoni kasuks põhisummana välja 83 001,09 eurot, millele lisandub alates 25. oktoobrist 2011 kuni põhivõla täieliku tasumiseni 5% viivitusintressi.

Poolte nõuded Euroopa Kohtus

- 8 Lito palub Euroopa Kohtul vaidlustatud kohtuotsuse tühistada, teha asja sisulistes küsimustes otsuse ja mõista kohtulud välja komisjonilt.
- 9 Komisjon palub Euroopa Kohtul jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja mõista kohtukulud välja Litolt.

Apellatsioonkaebus

Esimene väide

Poolte argumendid

- 10 Esimese väitega, mille kohaselt ELTL artiklit 263 on kohaldatud ebaõigesti, heidab Lito Üldkohtule ette, et viimane on rikkunud õigusnormi, kui ta leidis, et võlateatise ese on üksnes teostada komisjonile lepingutingimustest tulenevaid õigusi, kui ta oleks pidanud tuvastama, et teatisega kasutati komisjonil

olevaid avaliku võimu volitusi. Kuna teatis on koostatud täitedokumendina vastavalt ELTL artiklile 299, on teatise puhul tegemist aktiga, mille õiguspärasust kontrollib Euroopa Kohus ELTL artikli 263 alusel tühistamishagi raames.

- 11 Siinkohal märgib Lito esiteks, et komisjon jättis lepingu üldtingimuste artikli 19 lõike 5 alusel endale õiguse koostada ELTL artikli 299 tähenduses täitedokument. Arvestades asjaolu, et kõnealune dokument on ebaselge, mida on tunnistanud ka Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 29, oleks igal juhul tulnud Lito esitatud hagi rahuldada, et säilitada õigus kohtulikule kaitsele, mis on tagatud Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta”) artikli 47 esimeses lõigus.
- 12 Teiseks märgib ta, et kuna võlateatises endas oli viidatud võimalusele kohaldada ELTL artiklis 299 ette nähtud menetlust, oleks Üldkohus õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte alusel pidanud tunnistama Lito esitatud tühistamishagi vastuvõetavust.
- 13 Lito lisab, et kuna Üldkohus tunnustas intressi lisandumise algusena komisjoni poolt võlateatises ühepoolset kindlaks määratud tähtpäeva, tunnistas ta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 73 ja 77 kaudselt, et võlateatis on täitedokument ning seega ei ole tegemist üksnes informatiivse dokumendiga.
- 14 Komisjon leiab, et esimene väide, millel puudub õiguslik alus, tuleb vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata. Teise võimalusena märgib ta, et kuna Üldkohus viitas kohtumääruses Lito Maieftiko Gynaikologio kai Cheirourgiko Kentro vs. komisjon (T-353/10, EU:T:2011:589) tehtud määruses esitatud põhjendusele ning see kohtulahend on omandanud seadusjõu, ei saa enam vaidlustada asjaolu, et võlateatis on üksnes informatiivne ettevalmistav akt, mida ei saa täitmisele pöörata.

Euroopa Kohtu hinnang

- 15 Esimeses väites märgib Lito sisuliselt, et Üldkohus rikkus õigusnormi, kui otsustas, et võlateatis ei ole ELTL artikli 263 alusel vaidlustatav akt.
- 16 Väljakujunenud kohtupraktika järgi saab tühistamishagi ELTL artikli 263 alusel esitada institutsioonide kõikide aktide peale – sõltumata nende laadist või vormist –, mille eesmärk on tuua kaasa hageja huve mõjutavaid siduvaid õiguslikke tagajärgi, tuues kaasa selge muutuse tema õiguslikus seisundis (vt selle kohta kohtuotsused IBM vs. komisjon, 60/81, EU:C:1981:264, punkt 9, ja Internationaler Hilfsfonds vs. komisjon, C-362/08 P, EU:C:2010:40, punkt 51).
- 17 Tühistamishagi eesmärk on tagada, et EL toimimise lepingu tõlgendamisel ja kohaldamisel toimitakse õiguspäraselt ning seega ei oleks selle eesmärgiga kooskõlas tõlgendada hagi vastuvõetavuse tingimusi nii kitsendavalt, et see oleks piiratud üksnes ELTL artiklis 288 nimetatud liiki aktidega (vt selle kohta kohtuotsus IBM vs. komisjon, 60/81, EU:C:1981:264, punkt 8).
- 18 Liidu kohtu pädevus tõlgendada ja kohaldada asutamislepingu sätteid ei laiene aga olukorrale, kus hageja õiguslik seisund asetseb nende lepinguliste suhete raamistikus, mille õiguslikku staatust reguleerib lepingupoolte kindlaks määratud siseriiklik õigus.
- 19 Kui liidu kohus võtaks endale pädevuse otsustada pelgalt lepinguliste aktide tühistamise üle, siis riskiks ta mitte üksnes sellega, et ELTL artikkel 272, mis võimaldab omistada Euroopa Kohtule pädevuse vahekohtuklausli alusel, kaotab oma mõtte, vaid juhtudel, mil leping ei sisalda vahekohtuklauslit, riskiks kohus laiendada oma pädevust ka ELTL artikliga 274 ette nähtud piiridest väljapoole, kuivõrd see artikkel annab liikmesriikide kohtutele üldise õiguse lahendada vaidlusi, mille üks pool on liit (vt selle kohta kohtuotsus Maag vs. komisjon, 43/84, EU:C:1985:328, punkt 26).

- 20 Sellest tuleneb, et hagejat teatava institutsiooniga siduva lepingu olemasolu korral saab liidu kohtule ELTL artikli 263 alusel hagi esitada üksnes siis, kui vaidlustatud akti eesmärk on tuua kaasa siduvaid õiguslikke tagajärgi, mis paigutuvad väljapoole pooli siduvat lepingulist suhet ning mis eeldavad, et lepingupooleks olev institutsioon täidab talle kui haldusorganile antud avaliku võimu volitusi.
- 21 Sellega seoses tuleb rõhutada, et juhul, kui teatav institutsioon – konkreetsemalt komisjon – otsustab rahalise toetuse eraldamiseks lepingulise meetme kasuks ELTL artikli 272 raames, on ta kohustatud jääma sellesse raamistikku. Nii on ta eelkõige kohustatud vältima suhtes oma lepingupartneritega ebaselgeid väljendusviise, mida lepingupoolel võivad tajuda ühepoolse otsustuspädevuse kohaldamisena, mis väljuvad lepingus ettenähtust.
- 22 Käesoleval juhul, nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 28 märkis, ei võimalda toimiku materjalid järeldada, et komisjon on tegutsenud avaliku võimu volitusi teostades.
- 23 Eelkõige mis puutub võlateatisse, siis nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktides 25 ja 26, et võlateatis paigutub lepingulisse raamistikku, kuivõrd teatise ese on sellise nõude sissenõudmine, mille alus tuleneb lepingutingimustest. Tegelikult tuleb võlateatist mõista kui märgukirja, milles on märgitud tähtpäev, maksetingimused ning asjaolu, et seda ei tohi võrdsustada täitedokumendiga, olgugi et selles on juhuks, kui võlgnik kohustust ette nähtud tähtpäevaks ei täida, nimetatud komisjonil kasutada olevate valikuvõimaluste seas ELTL artiklis 299 ette nähtud täitemenetlust.
- 24 Seega järeldas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 28 õigesti, et võlateatis ei too kaasa õiguslikke tagajärgi, mis tulenevad avaliku võimu volituste teostamisest, vaid et võlateatis on vastupidi lahutamatu seotud komisjoni ja Lito vaheliste lepinguliste suhetega.
- 25 Eeltoodust järeldub, et Üldkohus ei rikkunud õigusnormi, kui ta otsustas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 30, et talle ei saa õiguspäraselt ELTL artikli 263 alusel hagi esitada.
- 26 Lisaks tuleb rõhutada, et sõltumata asjaolust, et Üldkohus tunnistas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 29, et võlateatis on ebaselge, ei ole õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, nagu see on tagatud harta artikli 47 esimeses lõigus, üldse riivatud. Nagu Euroopa Kohtu praktikast nähtub, ei ole selle sätte eesmärk muuta asutamislepingus ette nähtud kohtuliku kontrolli süsteemi ja eelkõige otse liidu kohtule esitatavate hagide vastuvõetavusega seotud norme, nagu nähtub ka asjaomase artikli selgitustest, mida tuleb vastavalt EL lepingu artikli 6 lõike 1 kolmandale lõigule ja harta artikli 52 lõikele 7 võtta selle sätte tõlgendamisel arvesse (kohtuotsus Inuit Tapiriit Kanatami jt vs. parlament ja nõukogu, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punkt 55, ja kohtumäärus von Storch jt vs. Euroopa Keskpang, C-64/14 P, EU:C:2015:300, punkt 55).
- 27 Mis puutub Lito argumenti, et Üldkohus on väidetavalt rikkunud õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet, siis tuleb meenutada, et kuigi vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale on võimalus tugineda õiguspärase ootuse kaitse põhimõttele antud igale majandustegevuses osalejale, kellel institutsioon on tekitanud põhjendatud lootusi kehtiva olukorra säilimise suhtes (vt selle kohta kohtuotsus Di Lenardo ja Dilexport, C-37/02 ja C-38/02, EU:C:2004:443, punkt 70 ja seal viidatud kohtupraktika), ei ole Lito siiski tõendanud, mil viisil on komisjon tema esitatud tühistamishagi väidetava vastuvõetavuse suhtes selliseid lootusi tekitanud.
- 28 Mis puutub argumenti, millist kuupäeva tuleb lugeda viivitusintressi kapitaliseerimise alguseks, ja milles viidatakse vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 73–77, siis tuleb seda uurida kolmanda väite raames.
- 29 Eeltoodust ilmneb, et esimene väide tuleb põhjendamatu tõttu tagasi lükata.

Teine väide

Poolte argumendid

- 30 Teise väitega, mille kohaselt on alusetult saadu mõiste kohaldamisel rikutud õigusnormi, heidab Lito Üldkohtule ette, et ta on vaidlustatud kohtuotsuse punktides 47–69 moonutanud Belgia tsiviilseadustiku artiklist 1376 tulenevat alusetult saadu väljaandmise mõistet ning ebaõigesti kohaldanud seda käesoleva kohtuasja asjaoludele.
- 31 Lito väidab esiteks, et Belgia tsiviilseadustiku artikli 1376 kohaldamise tingimused eeldavad tahtluse või eksimuse esinemist, mis on subjektiivne tegur, mida käesoleval juhul ei peaks arvestama. Teiseks tuleb selle tuvastamisel, et teatav makse on alusetu, võtta aluseks selle makse saamise aega, mis vastab WIH-projekti üleandmisele. Lito leiab, et tööajatablete esitamata jätmise asjaolu ei saa võrdsustada projekti üle andmata jätmisega.
- 32 Lito arvates jättis Üldkohus tagantjärele esitatud tööajatabletid – millel on kujutatud äriühingu logo, mis seega kinnitab nende autentsust – vaidlustatud kohtuotsuse punktis 56 ebaõigesti arvestamata. Lito tuletab meelde, et ühinemise tõttu asjaomasesse kontserni kuuluvate äriühingutega oli tal auditi toimumise ajal võimatu saada elektrooniliselt koostatud andmebaase enda kätte.
- 33 Lisaks väidab Lito, et oli heas usus arvanud, et komisjon on oma õigustest loobunud, kuna ta ei olnud peaaegu viie aasta jooksul pärast WIH-projekti üleandmist vastavat huvi üles näidanud.
- 34 Komisjoni sõnul tuleb teist, neljandat kuni kuuendat ja kaheksandat väidet analüüsida koos ning lükata need vastuvõetamatuse tõttu tagasi, kuna nendes soovitakse, et faktilisi asjaolusid ja tõendeid hinnataks uuesti; neis ei ole märgitud, milliseid asjaolusid kriitika puudutab ega ka seda, mida kritiseeritakse vaidlustatud kohtuotsuses ning nendes on Üldkohtule juba esitatud väiteid täpselt korratud.
- 35 Teise võimalusena märgib komisjon, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 56–59 nähtub, et Üldkohus ei ole muutnud või moonutanud esitatud tõendusmaterjali sisu, kui ta lükkas Lito poolt tagantjärele esitatud tööajatabletid ning komisjonile WIH-projekti jooksul saadetud korrapärased eduaruanded lepingus ette nähtud nõuetele mittevastavuse tõttu tagasi.

Euroopa Kohtu hinnang

- 36 Alusetult saadu mõiste kohaldamise suhtes tuletas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 48–50 meelde lepingu sätteid ning eelkõige lepingu üldtingimuste artikli 13 lõike 1 esimest lõiku ja artikli 14 lõike 1 punkti a kolmandat lõiku, mille kohaselt Lito oli kohustatud WIH-projektile kuluvate töötundide üle arvestust pidama ja neid vähemalt kord kuus selleks määratud või volitatud isiku poolt kinnitama.
- 37 Pärast seda, kui Üldkohus oli vaidlustatud kohtuotsuse punktis 51 rõhutanud finantstingimustega seoses võetud kohustuste olulisust, nentis ta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 52 ja 53, et lõplikult auditiaruandest nähtuvalt ei ole Lito töötundide üle vastavalt lepingutingimustele arvestust pidanud.
- 38 Üldkohus lükkas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 55 ja 56 tagasi Lito argumendid, mille kohaselt tal oli toimunud ühinemise tõttu võimatu tööajatableteid esitada. Sellega seoses leidis Üldkohus, et Lito poolt tagantjärele esitatud tööajatabletid ei ole dateeritud ega selleks määratud isiku poolt kinnitatud, vastupidi sellele, mis on lepingu üldtingimuste artikli 14 lõike 1 punktis a sõnaselgelt ette nähtud, ning seetõttu ei saa neid WIH-projektile kulunud töötunde kinnitava tõendina vastu võtta.

- 39 Kuna Lito esitab käesoleva väitega seoses sama argumendi kui see, mille ta on esitanud esimeses kohtuastmes, näitamata, milles seisneb Üldkohtu poolt vaidlustatud kohtuotsuse punktides 55 ja 56 väidetavalt tehtud viga, tuleb see kooskõlas Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikaga vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata (vt eelkõige kohtuotsus *Interporc vs. komisjon*, C-41/00 P, EU:C:2003:125, punkt 16).
- 40 Mis puutub etteheitesse, et Üldkohus on alusetult saadu mõistet moonutanud, siis tuleb see põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.
- 41 Tegelikult ei ole alust heita Üldkohtule ette Belgia õiguse normi mis tahes viisil moonutamist seetõttu, et ta vaidlustatud kohtuotsuse punktis 64 otsustas, et töajatabelite esitamine on täiemahuline lepinguline kohustus, mille täitmata jätmine kujutab endast lepingu rikkumist, mis võib kaasa tuua tehtud ettemaksete tagastamise.
- 42 Sellest tuleneb, et saadud summade tagastamist võib nõuda sõltumata WIH-projekti üleandmise kuupäevast või alusetult saadu tagasinõudmise suhtes väidetavalt kehtivast subjektiivsuse tingimusest Belgia õiguses.
- 43 Peale selle ning kooskõlas käesoleva kohtuotsuse punktis 27 viidatud kohtupraktikaga ei saa Lito tugineda õiguspärase ootuse kaitse põhimõtte rikkumisele, kuna komisjon ei ole andnud alusetult saadu tagasinõudmise hagi puudutavas konkreetseid kinnitusi.
- 44 Eeltoodust tuleneb, et teine väide tuleb osaliselt vastuvõetamatuse ja osaliselt põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Kolmas väide

Poolte argumendid

- 45 Kolmanda väitega heidab Lito Üldkohtule ette, et ta on rikkunud liidu õiguse aluspõhimõtteid, täpsemalt õigust olla ära kuulatud ja õigust õiglasele kohtumenetlusele, kui ta mõistis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 73–77 temalt välja viivitusintressi, võtmata arvesse tema argumente, mille kohaselt ei saa võlateatist, mis on üksnes informatiivne dokument, käsitada nii, et selles on kindlaks määratud tasumise tähtpäev, mille ületamise korral hakkab jooksma viivitusintress.
- 46 Lito väidab, et viivitusintressi kapitaliseerimise alguseks loetud aeg on õigusvastane, kuna komisjon määras selle kindlaks ühepoolselt võlateatistes – see tähendab dokumendis, mille Üldkohus kvalifitseeris „informatiivseks”. Lito lisab, et Üldkohus ei ole viivismäära suhtes antud hinnangut ja viivise kapitaliseerimise algusaega piisavalt põhjendanud.
- 47 Komisjon tuletab meelde, et Üldkohus esitas pooltele konkreetseid küsimused viivisemäära kohta ning võttis poolte esitatud argumente oma analüüsis arvesse.

Euroopa Kohtu hinnang

- 48 Kõigepealt tuleb meenutada, et õigus olla kohtumenetluses ära kuulatud ei tähenda, et kohus peab oma otsuses tervikuna käsitlema kõiki poolte väiteid. See õigus tähendab seevastu, et kohus teeb pärast nende väidete ärakuulamist ja tõendite hindamist hagi nõuete suhtes otsuse ja põhjendab oma seisukohta (vt eelkõige kohtuotsused *Schröder jt vs. komisjon*, C-221/97 P, EU:C:1998:597, punkt 24 ning *Technische Glaswerke Ilmenau vs. komisjon*, C-404/04 P, EU:C:2007:6, punkt 125).

- 49 Neil asjaoludel tuleb kontrollida, kas Üldkohus täitis neid nõudeid, kui tegi vaidlustatud kohtuotsuse punktides 73–77 otsuse viivitusintressi kohta.
- 50 Sellega seoses olgu märgitud, et Üldkohus kohaldas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 74–77 lepingu üldtingimuste artikli 19 lõiget 2. Nagu nähtub eelkõige kõnealuse kohtuotsuse punktist 44, on selles sättes nähtud ette, et viivitusintress hõlmab ajavahemikku, mis algab võlgnetava summa tasumiseks komisjoni poolt kindlaks määratud tähtpäevale järgneval päeval ja lõpeb selle päeva õhtul, mil kogu võlgnetav summa on tasutud. Kõnealuses sättes on lisaks ette nähtud, et komisjoni kindlaks määratud tähtpäevaks maksmata jätmise korral hakkab lepingupartneri võlgnetavalt summalt kogunema viivis nende lepingutingimuste artikli 3 lõikes 6 nimetatud määras, kusjuures viivitusintressi määr on Euroopa Keskpanga poolt põhiliste refinantseerimisoperatsioonide suhtes kohaldatav intressimäär, millele lisandub 3,5%.
- 51 On aga selge, et Lito ei ole menetluse üheski staadiumis nende lepingutingimuste kehtivust vaidlustanud.
- 52 Peale selle kinnitas Üldkohus pärast seda, kui oli vaidlustatud kohtuotsuse punktis 75 märkinud, et kohaldatav viivisemäär on 1,5%, et protsendipunktide lisandumist arvestades on määr 5%, kusjuures viivise arvestamise alguspäev on 25. oktoober 2011 ehk võlateatise maksetähtajana kindlaks määratud päevale järgnev päev.
- 53 Eeltoodust tuleneb, et Üldkohus kohaldas lepingutingimusi õigesti, põhjendades oma otsust õiguslikult piisavalt.
- 54 Seega tuleb kolmas väide põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

Neljas väide

Poolte argumendid

- 55 Neljanda väitega, mille kohaselt Üldkohus kohaldas tõendite hindamisel ebaõigeid õiguslikke kriteeriume, heidab Lito Üldkohtule ette, et vaidlustatud kohtuotsuse punktides 52–56 esitatud seisukoha järgi ei olnud ta loonud andmebaasi töötundide üle arvestuse pidamiseks ning esitatud tööajatabelid ei vastanud lepingus ette nähtud nõuetele, samas kui tagantjärele esitatud tööajatabelid olid trükitud ettevõtja ametlikul plangil, mille autentsust kinnitab logo olemasolu. Sellise hinnanguga tegi Üldkohus ebaõigeid järeldusi, moonutades Lito esitatud tõendite sisu, ning kvalifitseeris need tõendid õiguslikult valesti.
- 56 Samuti leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 60–64 vääralt, et WIH-projektis töötanud isikute vahelise kirjavahetuse esitamine ei tõenda selle aja kestust, mille jooksul nad tõesti tegelesid selle projektiga, kuna kõnealuse kirjavahetuse tõendusjõud tuleneb eelkõige asjaolust, et komisjon tugines sellele tagasinõutava summa tagantjärele vähendamisel.
- 57 Lito arvates tegi Üldkohus vea ka vaidlustatud kohtuotsuse punktis 61, kui leidis, et tema ülesanne ei ole otsida Lito esitatud menetlusdokumentide lisadest asjaolusid, mis võivad Lito argumente kinnitada, samas kui selle kohtuotsuse punktis 63 argumenteerib ta, et lisade sisu on administratiivne või puhtalt organisatsiooniline.
- 58 Komisjon väidab, et Üldkohtu teostatud abikõlblike kulude analüüs kuulub faktiliste asjaolude hindamise alla, mida Euroopa Kohus ei saa uuesti läbi vaadata. Igal juhul leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 61 õigesti, et tema ülesanne ei ole otsida tõendeid, mis võivad toetada Lito argumente, suurest lisade hulgast, mis pealegi puudutab üksnes WIH-projekti üleantavaid elemente, mis võivad tõendada selle nõuetekohast täitmist.

Euroopa Kohtu hinnang

- 59 Kõigepealt tuleb tagasi lükata vaidlustatud kohtuotsuse punktide 52–56 suhtes esitatud argumendid, kuna need argumendid kattuvad väidetava tõendite moonutamise ettekäände all nendega, mis on teise väite raames juba esitatud ning mis on käesoleva kohtuotsuse punktis 40 vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükatud.
- 60 Mis puutub argumenti Lito esitatud lisade hindamise kohta, siis tuleb nentida, et nimetatud argumendis korratakse peamiselt samu argumente, mida ta on esimeses kohtuastmes juba esitanud, nagu nähtub eelkõige vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 61–63.
- 61 Üldkohus leidis seal aga, et ta ei pea analüüsima üksikasjalikult Lito esitatud paljusid lisaside, eelkõige seetõttu, et igal juhul ei näita need tõendid WIH-projektile tegelikult kulunud töö tunde. Ta lisas, et esitatud kirjavahetuse tõendusjõud ei tulene ka asjaolust, et komisjon nõustus tunnustama abikõlblikena ühe töötaja tehtud arvestatud töötunde, kuna see asjaolu ei mõjuta ülejäänud töötajate töötundide tõendamist vastavalt lepingu tingimustes ette nähtud töötundide arvestamise süsteemile.
- 62 Eeltoodust tuleneb, et nende argumentidega Lito üksnes kritiseerib lahendust, millele Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 62 ja 63 jõudis, ning soovib lihtsalt saavutada Üldkohtule esitatud hagiavalduse uuesti läbivaatamist, mis aga väljub Euroopa Kohtu pädevuse piirest (vt nimelt kohtuotsus Reynolds Tobacco jt vs. komisjon, C-131/03 P, EU:C:2006:541, punkt 50).
- 63 Järelikult tuleb argument jätta ilmselge vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.
- 64 Mis puutub vaidlustatud kohtuotsuse punktiga 63 seoses Üldkohtu suhtes tehtud etteheitesse, siis ei ole alust pidada Üldkohtu põhjendusi vastuoluliseks, kuna esitatud lisade analüüsi ei teinud Üldkohus, vaid see tuleneb komisjoni tehtud märkustest, millele Lito ei ole vastu vaieldud.
- 65 Sellest lähtuvalt tuleb neljas väide osaliselt vastuvõetamatuse ja osaliselt põhjendamatu tõttu tagasi lükata.

Viies väide

Poolte argumendid

- 66 Viienda väite kohaselt on Üldkohus tööajatabelite õigusliku laadi määratlemisel rikkunud õigusnormi.
- 67 Lito väidab, et kuigi korrapärase arvepidamise kohustus, mis võimaldab anda iga töötaja ja iga osakonna lõikes WIH-projektiga tegelemise aja kohta ülevaate, lasub tõesti igal ettevõtjal, ei saa see siiski tuua kaasa tehtud töö olematuks muutumist, ilma et tegemist oleks ebaoproportsionaalse või lausa ebaõiglase kohustusega. Kuna korrapärase arvepidamise mõiste ei ole Euroopa õigusaktides ega liidu kohtupraktikas määratletud, tuleb iga arvepidamise juures nõutav täpsusaste teha kindlaks juhtumipõhiselt ja arvestades eriomaseid vajadusi.
- 68 Komisjon tuletab meelde, et rahalist abi saavaid programme puudutavate lepingute puhul on abisaaja õiguslikult kohustatud kulude üle täpset arvestust pidama, need deklareerima ning nende vastuvõetavust põhjendama. Sellega seoses täpsustab ta veel kord, et projekti üleandmine on täiesti sõltumatu abisaaja kohustusest põhjendada kulude abikõlblikkust.

Euroopa Kohtu hinnang

- 69 Kõigepealt tuleb nentida, et Lito piirdub taas kord nende argumentide kordamisega, mille ta on esimeses kohtuastmes juba esitanud, nagu nähtub eelkõige vaidlustatud kohtuotsuse punkti 43 sõnastusest.
- 70 Peale selle, kuigi Lito kritiseerib proportsionaalsuse põhimõtte alusel Üldkohtu põhjendusi, ei ole ta samas toonud välja ühtki vaidlustatud kohtuotsuse põhjenduste punkti, mis võiks sellist kriitikat toetada.
- 71 Neil asjaoludel ei ole Euroopa Kohtul võimalik täita apellatsioonkaebuse raames tal lasuvat ülesannet ja teostada õiguspärasuse kontrolli (vt kohtumäärus Greinwald vs. Wessang, C-608/12 P, EU:C:2014:394, punkt 28).
- 72 Järelikult tuleb viies väide vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

Kuues väide

Poolte argumendid

- 73 Kuuenda väitega, mille kohaselt on rikutud õigust õiglasele kohtulikule arutamisele ning kaitseõigusi ja lepingupoolte menetluslikku võrdsust tagavaid menetluseeskirju, heidab Lito Üldkohtule ette, et ta on vaidlustatud kohtuotsuse punktis 56 täiesti meelevaldselt leidnud, et Lito menetlusdokumentide lisades esitatud tööajatabelid ei vasta lepingutingimustes ette nähtud nõuetele, ning sama kohtuotsuse punktis 63, et need tabelid ei tõenda tegelikult töötunde, mis WIH-projektile on kulunud.
- 74 Kuna komisjon leidis ühepoolselt, et esitatud tööajatabelid ei sobi tegelikult selle projekti raames tehtud töö tundide tõendamiseks ning Üldkohus nõustus lepingutingimustele tuginedes selle põhjendusega, on Lito nimetatud institutsiooni suhtes ebasoodsas olukorras, kuivõrd asjaomane institutsioon on käeolevas kohtuvaidluses samal ajal nii kohus kui ka menetluspool. Sellest tuleneb, et lepingutingimused on ebaõiglased ja proportsionaalsuse põhimõttega vastuolus.
- 75 Komisjon leiab, et Üldkohus viis hindamise läbi nõuetekohaselt, võttes arvesse pooli siduvaid lepingutingimusi, kõiki esitatud tõendeid, järgides kaitseõigusi ja poolte menetlusliku võrdsuse põhimõtet.
- 76 Mis puutub sellesse, et lepingutingimused on väidetavalt ebaõiglased ning need ei ole proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas, siis väidab komisjon, et need väited on esitatud esimest korda apellatsioonmenetluse staadiumis ning seetõttu tuleb need vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

Euroopa Kohtu hinnang

- 77 Kuuenda väite osas, milles viidatakse taas kord vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 56 ja 63, mida on teise ja neljanda väite raames juba analüüsitud, piisab, kui meelde tuletada, et Üldkohus on võtnud arvesse Lito poolt tõendina esitatud kirjavahetust, kuid pidas seda ebapiisavaks, kuna see ei tõenda vastavalt lepingutingimustele WIH-projektile tegelikult kulunud töötunde.
- 78 Neil asjaoludel ei saa Üldkohtule ette heita, et ta on teinud meelevaldse otsuse, rikkudes õigust õiglasele kohtulikule arutamisele.

- 79 Mis puutub etteheitesse, et lepingutingimused on eaproportsionaalsed või lausa ebaõiglased, siis tuleb nentida, et Lito ei ole menetluse mis tahes staadiumis seadnud pooli siduvate lepingutingimuste kehtivust kahtluse alla.
- 80 Väites käesoleva apellatsioonimenetluse raames, et lepingutingimused on ebaõiglased ja vastuolus proportsionaalsuse põhimõttega, esitab Lito Euroopa Kohtus esimest korda väite, mida ta ei ole Üldkohtus esitanud.
- 81 Apellatsioonimenetluses aga on Euroopa Kohtu pädevus põhimõtteliselt piiratud Üldkohtus arutatud väidetele antud õigusliku hinnangu kontrollimisega (vt eelkõige kohtuotsus Sison vs. nõukogu, C-266/05 P, EU:C:2007:75, punkt 95 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 82 Eeltoodu põhjal tuleb kuues väide osaliselt vastuvõetamatuse ja osaliselt põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Seitsmes väide

Poolte argumendid

- 83 Seitsmenda väitega, mille kohaselt on kulude hindamise meetodi õigusliku olemuse hindamisel rikutud õigusnormi, märgib Lito pärast abikõlblike kulude kindlakstegemist võimaldavate erinevate mudelite meeldetuletamist, et võlateatis tuleb tühistada, kuna selles ei võetud arvesse kogukulu meetodit, millest on maha arvatud kindlasummaliste üldkuludega seotud kulutused.
- 84 Komisjon leiab, et Lito argumendid ei sea kahtluse alla Üldkohtu põhjendust vaidlustatud kohtuotsuses.

Euroopa Kohtu hinnang

- 85 Tuleb märkida, nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktist 42, et komisjoni vastuhagi põhines esiteks sellel, et Lito ei ole täitnud oma kohustust täita tööajatabeleid lepingu üldtingimuste artikli 14 lõike 1 punkti a kohaselt, ning teiseks sellel, et Lito tugines WIH-projektiga seotud kaudsete kulude arutamisel ekslikult kogukulu meetodile.
- 86 Kuna Üldkohus leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 47–64, et vastuhagi tuleb esimese põhjenduse põhjal rahuldada, siis ei olnud kogukulu meetodil põhinevat argumenti vaja analüüsida.
- 87 Nii tuleb Lito etteheide kulude hindamise meetodi õigusliku olemuse hindamise kohta tagasi lükata, kuna see ei saa kaasa tuua vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist.
- 88 Seetõttu tuleb seitsmes väide tulemuseta tagasi lükata.

Kaheksas väide

Poolte argumendid

- 89 Kaheksanda väitega heidab Lito Üldkohtule ette, et ta on rikkunud õigusnormi, kui ta ei pidanud kuritarvituseks komisjoni suhtumist, kui komisjon nõudis üleantud summa tagastamist, kuigi 24. mai 2011. aasta kirjas oli ta nentunud, et WIH-projektiga on alaliselt ja tõhusalt tegeldud. Lito sõnul ei saa asjaolu, et ta ei saanud tööajatabeleid auditi läbiviimise ajal üle anda, võrdsustada lepingust tuleneva põhikohustuse – mis seisneb WIH-projekti üleandmises – täitmata jätmisega.

90 Komisjon leiab, et lepingutingimused, millega Lito lepingu sõlmimisel vabatahtlikult nõustus, ei ole mingilgi määral ebaõiglased või proportsionaalsuse põhimõttega vastuolus.

Euroopa Kohtu hinnang

91 Kõigepealt tuleb nentida, et kaheksandas väites piirdub Lito Üldkohtus juba esitatud argumentide taasesitamise, märkimata seejuures, milliseid osasid kohtuotsuses, mille tühistamist taotleatakse, ta kritiseerib, ning millised õiguslikud argumendid konkreetselt seda nõuet toetavad. Nii soovib Lito tegelikult lihtsalt saavutada Üldkohtule esitatud hagiavalduse uuesti läbivaatamist, mis aga väljub Euroopa Kohtu pädevuse piirest (vt eelkõige kohtuotsus Eurocoton jt vs. nõukogu, C-76/01 P, EU:C:2003:511, punktid 46 ja 47).

92 Seega tuleb jätta kaheksas väide vastuvõetamatusesse tõttu läbi vaatamata.

93 Igal juhul tuleb asjaomane argument ka põhjendamatusesse tõttu tagasi lükata.

94 Nimelt tuleb märkida, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale on võimu kuritarvitamine see, kui institutsioon teostab oma pädevust eranditult või peamiselt teiste eesmärkide saavutamiseks kui need, millele toetuti, või asutamislepingus konkreetse juhtumi lahendamiseks spetsiaalselt ette nähtud menetluse vältimiseks (kohtuotsused Ühendkuningriik vs. nõukogu, C-84/94, EU:C:1996:431, punkt 69; Windpark Groothusen vs. komisjon, C-48/96 P, EU:C:1998:223, punkt 52, ja Swedish Match, C-210/03, EU:C:2004:802, punkt 75).

95 Nii kujutab võimu kuritarvitamine endast üht tegurit, mida liidu kohus peab ELTL artikli 263 sätete alusel esitatud tühistamishagi analüüsimisel vaidlusaluse akti õiguspärasuse hindamisel arvesse võtma (vt selle kohta kohtuotsus Internationale Handelsgesellschaft, 11/70, EU:C:1970:114, punkt 3).

96 Seevastu ELTL artikli 272 alusel esitatud hagi raames saab hageja tema lepingupartneriks olevale institutsioonile ette heita üksnes lepingutingimuste või lepingule kohaldatava õiguse rikkumist (vt selle kohta kohtuotsus komisjon vs. Zoubek, 426/85, EU:C:1986:501, punkt 11).

97 Sellest tuleneb, et komisjoni väidetaval võimu kuritarvitamisel tuginev tühistamisväide, millega soovitakse, et Üldkohus teeks otsuse vaidlustatud akti õiguspärasuse kohta seoses asutamislepingu sätetega, tuleb vastuvõetamatusesse tõttu tagasi lükata.

98 Juhuks, kui kaheksandat väidet tuleks mõista nii, et selles osutatakse komisjoni kuritarvitavale tegevusele lepingulistest suhetes Litoga, tuleb siiski nentida, et Lito ei ole menetluse mis tahes staadiumis väielnud vastu sellele, kuidas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 48–53 lepingutingimusi tõlgendas, ega komisjoni osutatud tagasinõutavale summale, nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktist 65.

99 Pealegi ei ole ka Lito väide, mille kohaselt WIH-projekti üleandmine on tegelikult lepingujärgne põhikohustus, selline, et see annaks alust järeldada, et komisjoni tegevus on olnud kuritarvitav, kuna Üldkohus tuvastas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 64, et Lito on jätnud täitmata kohustuse täita tööajatabeleid ja pidada arvestust töötajate töötundide üle vastavalt lepingu üldtingimuste artikli 14 lõike 1 punktile a.

100 Sellest tuleneb, et kaheksas väide tuleb vastuvõetamatusesse ja igal juhul põhjendamatusesse tõttu tagasi lükata.

Üheksas väide

Poolte argumendid

- 101 Üheksanda väitega, mille kohaselt on põhjendus puudulik, heidab Lito Üldkohtule ette, et ta ei ole otsustanud, et võlateatisel puudub alus, kuivõrd viide 24. mai 2011. aasta ja 17. augusti 2011. aasta kirjadele on ebapiisav.
- 102 Komisjon leiab, et Lito argumendid tuleb põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Euroopa Kohtu hinnang

- 103 Lito heidab üheksanda väitega sisuliselt ette seda, et Üldkohus jättis tegemata otsuse esimesele kohtuastmele esitatud tühistamishagi teise väite suhtes, mis puudutab võlateatise puudulikku põhjendust.
- 104 Esiteks tuleb aga märkida, et ELTL artiklil 296 põhinev argument puuduliku põhjenduse kohta tuleb ELTL artikli 272 alusel esitatud hagi menetlemisel tagasi lükata.
- 105 Teiseks tuleb nentida, et vastuhagi põhjendatuse analüüsimisel kontrollis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 65–69 komisjoni sissenõutava summa arvutust, ning tegi seda viimase esitatud andmete põhjal, millele Lito ei ole vastu väielnud.
- 106 Peale selle leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 70–72, et komisjon on tagasimaksmise tingimusi ja tähtaega piisavalt täpsustanud, kuivõrd need nähtuvad nii 24. mai 2011. aasta kirjast kui ka võlateatise enda sisust alajaotuse „Maksetingimused” all.
- 107 Sellest tuleneb, et Üldkohtule ei saa põhjendamiskohustuse rikkumist ette heita ning seetõttu tuleb üheksas väide põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Kümnes väide

Poolte argumendid

- 108 Kümnennda ja viimase väitega, et on rikutud õiguspärase ootuse kaitse põhimõtet, heidab Lito Üldkohtule ette selle tuvastamata jätmist, et komisjon kohaldas sanktsiooni õiguspärase menetluse pelgalt vormiliste kõrvalekallede eest, nõudes makstud summa tagasi viis aastat pärast WIH-projekti aluseks oleva programmi lõppu, hoolimata asjaolust, et uuringud on heas usus teostatud ja rahaline abi saadud vastavalt lepingulistele kohustustele.
- 109 Komisjon tuletab meelde, et vaidluse ese ei ole mitte Lito läbiviidud WIH-projekt, vaid see, kas viimane on täitnud temal lasuvaid kohustusi abikõlblike kulude kindlakstegemisel. Peale selle vaidleb komisjon vastu sellele, et ta on Litos tekitanud mis tahes õiguspärast lootust.

Euroopa Kohtu hinnang

- 110 Seoses õiguspärase ootuse kaitse põhimõttega, nagu see nähtub käesoleva kohtuotsuse punktis 27 viidatud kohtupraktikast, piisab, kui nentida, et Lito ei ole tõendanud, mil viisil on komisjon tekitanud temas lootust, et abikõlblike kulude kindlakstegemisel kohaldatakse muud meetodit kui lepingus kokku lepitud meetod.

- 111 Seega tuleb Lito sellekohane argument põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.
- 112 Mis puudutab tähtaega, mille jooksul komisjon saab makstud summa tagastamist nõuda, siis tuleb rõhutada, nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktist 79, et kui komisjon võib vastavalt lepingu üldtingimuste artikli 17 lõikele 1 viia projektist osavõtja suhtes läbi auditi viie aasta jooksul pärast asjaomase programmi lõppemist, siis seda enam võib ta selle tähtaja jooksul õiguspäraselt nõuda makstud summa tagastamist.
- 113 Samuti soovib Lito WIH-projektiga seotud uuringu heausksele teostamisele tuginedes veel kord juhtida tähelepanu kõrvale asjaolult, et käesolev vaidlus puudutab üksnes tööajatabelite täitmise ja töötajate töötundide üle arvestuse pidamise kohustuse (nagu see on ette nähtud lepingu üldtingimuste artikli 14 lõike 1 punktis a) väidetavat rikkumist.
- 114 Seega tuleb Lito need argumendid põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.
- 115 Seetõttu tuleb Lito kümnes ja viimane väide põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.
- 116 Kõigest eeltoodust tuleneb, et Lito apellatsioonkaebuse toetuseks esitatud ühegi väitega ei saa nõustuda.
- 117 Seetõttu tuleb apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata jätta.

Kohtukulud

- 118 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõige 2 näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendamatu, otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotamise. Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste lahendamisel, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtukulude hüvitamist nõudnud ja Lito on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud mõista välja Litolt.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

- 1. Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**
- 2. Mõista kohtukulud välja Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirurgiko Kentro AE-lt.**

Allkirjad